

MLL Kohtaamisen tukena perhekeskustyössä Etelä-Pohjanmaan LAPE

Osahankkeen loppuraportti

Hanketyöntekijä: Anu Palomäki, Anna Granlund

Hankkeen/projektin omistaja: MLL Pohjanmaan piiri

Yhteenveto

MLL kohtaamisen tukena perhekeskustyössä, Etelä-Pohjanmaan LAPE-osahankkeen tavoitteena on ollut **vahvistaa perheille suunnattua digitaalista tukea ja syventää MLL:n toteuttamaa perheille suunnattua toimintaa** perhekeskuskehittämistyön yhteydessä. Tällä tavoin on vahvistettu lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia ja osallisuutta perhekeskustoiminnan kehittämistyön kokonaisuudessa.

Tuloksena on Somekummi -vapaaehtoistoiminnan malli, somekummikoulutuspaketti, Porinaa perheestä -Facebook sivusto ja alaryhmiä, Eron edessä -toimintamallin rakentamiseen osallistuminen, lapsivaikutusten arviointimallin esillä pitäminen, toimijoiden yhteen saattaminen, sekä lasten ja perheiden näkökulman korostaminen perhekeskustyöskentelyssä. Lisäksi MLL:n ennaltaehkäisevä rooli ja toiminnat osana kuntien tekemää työtä on tehty näkyväksi

Digivapaaehtoiset – **somekummit** toimivat sosiaalisessa mediassa siellä, missä perheetkin ovat. Työtä on tärkeää laajentaa ja syventää tulevaisuudessa.

Porinaa perheestä -sivusto sosiaalisessa mediassa tukee digivapaaehtoistyötä ja tarjoaa tietoa perheille Etelä-Pohjanmaalla tapahtuvasta lapsiperheille suunnatusta toiminnasta. Suurin osa tykkääjistä on Etelä-Pohjanmaalla ja alueelliselle syventämiselle on myös jatkossa paljon potentiaalia. Etelä-Pohjanmaalla ei ole yhtä, kattavaa, vanhemmuuden tueksi suunnattua sivustoa, jolla voitaisiin jakaa perheille suunnattua tietoa.

Yhteistyö eri toimijatahojen kanssa on LAPE-hankkeen aikana lisääntynyt merkittävästi. Lasten, nuorten ja perheiden näkökulmaa on tuotu esiin ja järjestöjen roolia on tehty näkyväksi yli kymmenessä eri työryhmässä. Työryhmät ovat kokoontuneet paikallisesti, alueellisesti, maakunnallisesti ja valtakunnallisesti. Tällä tavoin on selkiytetty järjestöjen roolia perhekeskuskokonaisuudessa. Työryhmätyöskentelyssä on oltu mukana myös **kehittämässä uutta**, kuten Eron edessä iltoja tai lapsivaikutusten arvioinnin mallia.

Vaikutukset tiivistettynä: Vapaaehtoiset ovat saaneet uuden toimintamallin, perheet ovat saaneet MLL:n välittämää tukea ja apua somessa, julkisia ja järjestöjen toteuttamia palveluita on tuotu lähelle käyttäjiä, someen. Lisäksi keskustelu lapsivaikutusten arvioinnista on arkipäiväistynyt ja sitä toteutetaan yhä enemmän maakunnassa/kunnissa. Toimijat ovat verkostoituneet, kehitteillä olevissa perhekeskusmalleissa huomioidaan perheet aiempaa paremmin ja MLL:n ennaltaehkäisevä työ on osa kuntien perhekeskuskokonaisuutta.

Jatkossa on tärkeää rahoituksen varmistaminen, toiminnan koordinointi ja johtamisrakenteiden luominen. **Lapsivaikutusten arviointiin kehitetään tukea, jonka avulla saadaan tarvittaessa ulkopuolista näkemystä organisaation sisäisen näkemyksen lisäksi. Somekummitoimintaa** on syvennettävä ja juurrutettava. Tulevaisuudessa myös perheisiin kohdistuvien suorien vaikutusten arviointi on tärkeää. Eron edessä -toimintamallia on juurrutettava ja jatkokehitettävä. Myös **kohtaamispaikkatoiminnan jatko ja järjestöjen toiminta osana kokonaisuutta** on varmistettava.

SISÄLLYSLUETTELO

1	TULOKSET JA VAIKUTTAVUUS	1
1.1	TAUSTA	1
1.2	TAVOITTEET JA TULOKSET	1
1.3	HYÖDYT JA VAIKUTTAVUUS	4
2	TOTEUTUS	6
2.1	YLEISKUVA	6
2.2	AIKATAULUN TOTEUTUMINEN	7
2.3	TOTEUTUNEET KUSTANNUKSET- JA RESURSSIT	8
2.3.1	<i>Työmäärät ja tehtävien tekijät</i>	<i>8</i>
2.4	RISKIT	9
3	DOKUMENTOINTI.....	10
4	OPIT JA PALAUTTEET	10
5	PYSYVÄ TOIMINTA JA JATKOTOIMET.....	10
5.1	SIIRTYMINEN PYSYVÄÄN TOIMINTAAN	10
5.2	JÄLKIARVIOINTI JA AVOIMET TEHTÄVÄT	11
5.3	IDEOITA JATKOKEHITYKSELLE	11
6	LIITTEET.....	13

1 Tulokset ja vaikuttavuus

1.1 Tausta

LAPE-kärkihankkeessa tärkeänä lähtökohtana on ollut kaikissa palveluissa vahvistaa lasten ja nuorten sekä heidän vanhempiensa osallistumista sekä kokemusasiantuntemuksen huomioimista. **MLL:n toiminnan keskiössä ovat lapset, nuoret ja perheet, jotka toteuttavat toimintoja yhteisesti suunnitteleamalla ja tekemällä.** Näin ollen MLL:n tarjoamien toimintojen avulla LAPE-muutosohjelman myötä valmisteilla olevassa perhekeskustyössä on vahvistettu osallisuutta ja aitoa kohtaamista. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kärkihankkeiden tavoitteena on lisäksi ollut helpottaa järjestötyötä ja vapaaehtoistoimintaa sekä lisätä yhteisöllisyyttä normeja purkamalla. Tässä raportissa esitellään MLL:n Pohjanmaan piirin Etelä-Pohjanmaan alueella LAPE-osahankkeessa tehtyä työtä, joka on edistänyt LAPE-kärkihankkeen tavoitteiden saavuttamista.

Mannerheimin Lastensuojeluliitto on kehittänyt verkostomaista perhekeskustoimintaa usean vuosikymmenen ajan ja se on tarjonnut LAPE-yhteistyöhön soveltuvan, joustavan ja laadukkaan palvelukokonaisuuden. Hankkeessa on oltu vahvasti mukana rakentamassa perhekeskustoimintaa maakunnan, kunnan ja järjestöjen välisessä tiiviissä yhteistyössä. MLL:n perhekeskustoiminnassa toteutetaan **ammattillisesti ohjattua vapaaehtoistyötä**, mikä syventää järjestötoiminnan jatkuvuutta ja laatua. Tämä varmistaa sen, että lapset ja vanhemmat tavoitetaan laajasti ja he tulevat aidosti kohdatuksi. Järjestö tarjoaa **varhaista vanhemmuuden tukea** yhteistyössä viranomaistahojen kanssa. Ammatillisen ohjauksen avulla niin työntekijät kuin vapaaehtoiset osaavat ohjata perheitä soveltuvan avun piiriin.

Perhekeskustoimintamalli liittyy vahvasti LAPE-muutosohjelmaan, jossa lasten, nuorten ja perheiden palvelut kootaan yhä sujuvammin toimivaksi kokonaisuudeksi. Hanke on liittynyt MLL:n valtakunnallisesti suunnittelema olevaan uuteen virtuaalitutkimuksen toimintamalliin. Osaltaan hanke on liittynyt MLL:n kotisivujen uudistusprosessiin, jossa järjestön kotisivu siirtyy tukemaan vanhemmuutta yhä vahvemmin.

MLL on tuonut perhekeskuksen palveluverkoston osallistavan näkökulman, ennaltaehkäisevän työn toimintamalleja sekä edistänyt **lapsivaikutusten arviointia**. Työn nivouttamista osaksi varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa tehtävää toimintaa on tärkeää jatkaa tulevaisuudessa. MLL:n piirin toiminnanjohtaja ja koordinaattorit ovat toimineet maakunnallisessa verkostossa ja ohjanneet paikallisen tason järjestötyötä. Piirin koordinaattori on ollut mukana myös joissain paikallisissa perhekeskustyöryhmissä. **Tavoitteena on ollut varmistaa muun muassa, että lasta, nuorta ja perhettä on kohtaamassa luotettava henkilö, joka voi tarjota vertaistukea tai ohjata eteenpäin kohdennettuihin palveluihin.**

1.2 Tavoitteet ja tulokset

Hankkeen tavoitteena on ollut **vahvistaa MLL:n perhekeskustoimintaa siten, että lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi ja osallisuus lisääntyisivät.**

MLL kohtaamisen tukena
perhekeskustyössä

Painopisteinä on ollut osallistuminen lapsiperhepalveluiden kehittämistyöhön maakunnallisella ja alueellisella tasolla sekä **digitaalisten palveluiden ja verkossa toteutuvan vertaistuen syventäminen** osana perhepalveluiden kokonaisuutta.

Vuorovaikutteisessa kohtaamispaikassa tarjotaan vanhemmille luotettavaa vertaisuuteen perustuvaa ohjausta, jossa on aina mukana joko koulutettu vapaaehtoinen tai ammatillinen ohjaaja. **Sähköinen perhekeskus voidaan toteuttaa verkostona, jolloin palvelut ja vapaaehtoiset ovat siellä, missä käyttäjätkin ovat.** Tärkeää on laadukas, koordinoitu ja luotettava perheille tarjottava tuki. Yhtenä tavoitteena digitaalisessa perhekeskuksessa on ohjaaminen virtuaalitoiminnoista reaalityötoimintoihin. Tässä MLL:n rooli on vahva, sillä MLL:n perheille suunnattua toimintaa toteutetaan lähes kaikissa suomenkielisissä kunnissa. Esimerkiksi MLL:n perhekahvilat löydetään helposti ja niitä toteutetaan niin ikään lähes joka paikkakunnalla.

MLL, sen työntekijät, vapaaehtoiset sekä toimintojen käyttäjät tekevät jatkuvasti epävirallista palveluohjausta sekä virtuaalisesti että kasvokkain tapahtuvissa kohtaamisissa. **Ammatillisen ohjaustyön avulla varmistetaan, että käyttäjät tulevat kohdatuksi ja ovat tyytyväisiä toimintoihin.** Mahdollisiin ongelmatilanteisiin tartutaan välittömästi ja palvelun laatua pidetään yllä koulutusten, perehdytysten ja erilaisten tuki- ja vertaistapaamisten avulla.

MLL:n toimijat voivat linkittää kunnan tai maakunnan työntekijöitä erilaisiin perhekeskustoimintoihin, esimerkiksi perhekahviloihin ja toisaalta digitaalisiin palveluihin. Toimintakulttuurin muutos mahdollistaa maakunta- ja kunta- sekä järjestötoimijoiden aiempaa tiiviimmän yhteistyön ja parantaa kokemusta palveluista.

Tavoitteena on myös ollut **vahvistaa MLL:n perheille suunnattua toimintaa** (aiemmin MLL:n perhekeskustoimintaa) vertaistukea syventämällä, **kehittää digitaalista perheiden tukea, ohjata** virtuaalitoiminnoista reaalityötoimintoihin sekä varmistaa ammatillisen ohjaustyön avulla kohtaaminen.

Tulokset tiivistettynä:

- Somekummi -vapaaehtoistoiminnan malli
- Somekummikoulutuspaketti
- Porinaa perheestä -Facebook sivusto ja alaryhmiä
- Eron edessä -toimintamallin rakentamisessa mukana oleminen
- Lapsivaikutusten arviointimallin esillä pitäminen
- Toimijoiden yhteen saattaminen
- Lasten ja perheiden näkökulman korostaminen perhekeskustyöskentelyssä
- MLL:n ennaltaehkäisevä rooli ja toiminnat osana kuntien tekemää työtä on tehty näkyväksi

Hanke on saavuttanut suunnitellun laajuuden erityisesti MLL:n työn linkittämisessä perhekeskusmalliin. **Aktiivinen työryhmätyöskentely ja tiedon jakaminen on toteutunut.** Työryhmissä on oltu mukana myös **kehittämässä uutta.** Paikallisyhdistysten kanssa on keskusteltu LAPE-työstä. On huomattu, että järjestötoimijoilla on ollut merkittävä rooli LAPE-hankkeen tavoitteiden selkeyttämisestä tavallisille perheille sekä vapaaehtoistoimijoille. Viranhaltijoiden toimintatavat ja kieli

voivat tuntua perheistä vieraalta. Viranhaltijat ymmärtävät nyt myös aiempaa paremmin järjestöjen keskeisen roolin osana perhekeskustoimintaa.

Digivapaaehtoisuudelle on yhdessä vapaaehtoisten kanssa kehitetty malli ja koulutus suunnitellun mukaisesti. Toimintaa varten on perheille perustettu Facebookissa tykkäyssivusto ja sivuston alaisuudessa on mahdollisuus alaryhmille esimerkiksi alueellisesti perheiden kohtaamiseen.

Perheiden haastavien tilanteiden tukeen keskityttiin Vanhemmuuden ja parisuhteen tuki, eroauttaminen ja väkivallan ehkäisy -työryhmän toteuttamisessa Eron edessä -illoissa. MLL Pohjanmaan piiri jatkaa työryhmän kehittämää mallia eroperheiden tukemiseksi ja osallistuu työryhmätyöskentelyyn myös jatkossa.

Lapsivaikutusten arviointiin on oltu mukana kehittämässä alueelle soveltuvaa työkalua. Työryhmä jatkaa toimintaa MLL:n koordinoimana. MLL:n Pohjanmaan piiri tarjoaa jatkossa pysyvät kotisivut lapsivaikutusten arviointiin liittyvään tiedotukseen. Työryhmä kokoontui **Toimintakulttuurin muutos** -työryhmän ns. työrukkasena. Osallistuttiin myös em. pääryhmän työskentelyyn.

Lapsen oikeuksia ja tietoperustaa vahvistava toimintakulttuurin muutos on ollut SeAMKin ja SONet Botnian osahanke. Koordinaattori on osallistunut työryhmätyöskentelyyn ja ollut tällä tavoin mukana tämän osahankkeen toteutuksessa. Keskusteluista on koottu opaskirjanen, joka toimii yksinkertaisena työkaluna ja tukena toimintakulttuurin muutostyössä.

Koordinaattori osallistui **Kohtaamispaikka** -kehittämistyöhön alueellisesti ja valtakunnallisesti. Keskeistä oli erityisesti kohtaamispaikkakriteeristön määrittelyyn osallistuminen ja MLL:n roolin kirkastaminen toiminnassa.

Taulukko 1: Tulospittarit

Tulospittari	Lähtötaso 2015	Nykytaso 2018	Lähde
Linkittää työntekijöitä MLL:n toimintoihin. Toteutettu osallistumalla työryhmätyöskentelyyn.	2 työryhmää	11 työryhmää	MLL:n toteuttama työ
Toteuttaa toimintakulttuurin muutosta. Osallistumien työryhmiin, tiedottaminen yhdistyksille.		6 seutu-tapaamista, kolme työryhmää.	MLL:n toteuttama työ
Vahvistaa MLL:n perhekeskustoimintaa Varmistaa kohtaaminen ammatillisen ohjaustyön avulla		6 seutu-tapaamista, yhdistysten koulutukset.	MLL:n toteuttama työ, tapaamiset
Kehittää digitaalista perheiden tukea	Ei digitaalista tukea	Kehitetty tuen malli ja perheiden tukeen sivusto	MLL:n toteuttama työ

LAPE-työtä on esitelty aluetapaamisissa seuraavasti: **Kuusiokuntien** alueen yhdistysten tapaaminen 31.8.2017 ja 1.11.2018. **Suupohjan** alueen yhdistysten tapaaminen 28.3.2018, **Seinäjoen** alueen yhdistysten tapaaminen 1.10.2018, **Kuntayhtymä Kaksineuvoisen** alueen yhdistysten tapaaminen 25.10.2018 sekä **Järvi-Pohjanmaan** alueen yhdistysten tapaaminen 7.11.2018. Lisäksi toiminnasta on keskusteltu useissa kasvokkaisissa kohtaamisissa sekä puhelimitse tapahtuvassa yhdistystyössä.

Ennen LAPE-työn käynnistymistä yhdistyksille on lähetetty kirje, jossa kerrotaan perhekeskustoimintamallista ja rohkaistaan yhteistyöhön. Hankkeen aikana tapaamisten lisäksi toiminnasta on tiedotettu somessa ja valtakunnallisesti sekä piirin **kuukausitiedotteessa** huhtikuussa 2018 ja toukokuussa 2018. Hanketta on esitelty eri tavoin myös niissä työryhmissä, joihin työntekijä on osallistunut. Somekummitoiminnasta on tehty mediatiedote (2/2018), joka on julkaistu mm. Ikka-lehdessä (Liite 8).

1.3 Hyödyt ja vaikuttavuus

Vaikutukset tiivistettynä:

- Vapaaehtoiset ovat saaneet uuden toimintamallin
- Perheet ovat saaneet MLL:n välittämää tukea ja apua somessa
- Julkisia ja järjestöjen toteuttamia palveluita on tuotu lähelle käyttäjiä, someen
- Keskustelu lapsivaikutusten arvioinnista on arkipäiväistynyt ja sitä toteutetaan yhä enemmän maakunnassa/kunnissa.
- Toimijoiden verkostoituminen
- Kehitteillä olevissa perhekeskusmalleissa huomioidaan perheet aiempaa paremmin
- MLL:n ennaltaehkäisevä työ on osa kuntien tekemää työtä

Hankkeessa on **kehitetty uusi vapaaehtoistoiminnan malli** yhdessä vapaaehtoisten kanssa. Tämä mahdollistaa vapaaehtoistoiminnan laajentamista ja syventämistä alueella sekä uusien perheiden tavoittamista varhaisessa vaiheessa. Yhdistysten toteuttamaa **vapaaehtoistyötä on tuettu** muun aluetyön yhteydessä. LAPE-työstä ovat hyötäneet myös viranhaltijat, jotka ymmärtävät nyt aiempaa paremmin järjestöjen roolin perhekeskuskokonaisuudessa. Tämä auttaa myös kustannusten hallinnassa, kun vapaaehtoisten toteuttamalle toiminnalle voidaan tarjota soveltuvat puitteet. Hankesuunnitelmassa esiteltiin yhdistysten toiminnan tilastoja ja jäljempänä indikaattoritaulukossa on kuvattu yhdistysten tämänhetkinen tilanne saatavilla olevien indikaattoritietojen valossa.

Somessa hyötyjä ja vaikuttavuutta voidaan seurata esimerkiksi **julkaisujen tavoittavuudella sekä tykkäysten määrällä**. **Porinaa perheestä** -sivuston julkaisut tavoittivat parhaimmillaan **3961** henkilöä. Sivuston alaisuudessa Iltoja varten tuotettiin somekanaviin lyhyitä videoita, jotka tavoittivat laajan yleisön. Eron edessä -iltojen tueksi toteutettiin lyhyitä helposti jaettavia videoita. Eryteisesti vaikeaan aiheeseen, erotilanteeseen liittyvään väkivaltaan, liittyvä video tavoitti laajan yleisön. Tykkäysten määrää ei aina kerro tavoittavuudesta, sillä kyseinen julkaisu keräsi vain 27 tykkäystä, mutta sitä katsottiin **1600** kertaa. **Porinaa perheestä** -sivustolla on tällä hetkellä **100** tykkäystä. Jatkotyöhön tarvittaisiin lisäresurssi, jotta työtä saataisiin levitettyä ja juurrutettua.

Seuraavassa kuvassa on eritelty **Porinaa perheestä -sivuston tilastot**, joiden perusteella voidaan arvioida sivuston julkaisujen vaikutusten laajuutta. On hyvä

MLL kohtaamisen tukena
perhekeskustyössä

huomioida, että sivusto lanseerattiin vasta kesällä 2018. Sivuston kasvattamiseksi tehtävää työtä olisi hyvä jatkaa hankkeen päätyttyä.

Kuva 1: Porinaa perheestä -sivuston vaikuttavuus

Sivutykkäykset:

Kesäkuu - 46
Heinäkuu - 59
Elokuu - 60
Syyskuu - 91
Lokakuu - 100
Marraskuu - 104

Kaupunki

Seinäjäki, Etelä-Pohjanmaan maakunta - 38
Alavus, Etelä-Pohjanmaan maakunta - 13
Kannus, Keski-Pohjanmaan maakunta - 6
Lapua, Etelä-Pohjanmaan maakunta - 5
Jalasjärvi, Etelä-Pohjanmaan maakunta - 4
Helsinki, Uudenmaan maakunta - 3
Ilmajoki, Etelä-Pohjanmaan maakunta - 3
Kauhava, Etelä-Pohjanmaan maakunta - 3
Kokkola, Keski-Pohjanmaan maakunta - 3
Kurikka, Etelä-Pohjanmaan maakunta - 3
Jurva, Southern Ostrobothnia - 2
Kauhajoki, Etelä-Pohjanmaan maakunta - 2
Laihia, Pohjanmaan maakunta - 2
Nivala, Pohjois-Pohjanmaan maakunta - 2
Vimpeli, Etelä-Pohjanmaan maakunta - 2

Levinneimmät julkaisut

1. Mistä löytyvät Etelä-Pohjanmaan kivat leikkipuistot? (kuva), 4000, 10.9.
2. Hyvää kansainvälistä kantamisen viikkoa! (video), 607, 4.10.
3. Mikä on lomanviettotyyli? (kysely), 357, 9.7.
4. Somekummiksi -ilmoittautuminen ja (tilapäivitys ja linkkijako), 346, 6.7.
5. Mikä on lapsen tai nuoren mielestä parasta kesässä? Kysy häneltä/ heiltä ja kirjoita vastaus kommenttiin (tilapäivitys), 238, 14.7.
6. Porinaa perheestä-sivun arvonta (tilapäivitys), 206, 31.10.
7. Arvontavoittaja (video), 181, 5.11.

Kuvassa on esitelty vuonna 2018 lanseeratun Porinaa perheestä -sivun sivutykkäysten kehitys kesä-marraskuussa. Tykkääjien määrä on jaettu kaupungeittain/kunnittain. Eniten tykkäyksiä keräsivät sponsoroitu julkaisu, jossa etsittiin mukavia leikkipuistoja sekä kantamisen viikkoon liittyvä ohjevideo.

Seuraavassa on esitelty vaikuttavuusindikaattoreita, jotka osoittavat MLL:n tekemän työn laajuutta Etelä-Pohjanmaalla. Tilastointitekniikan vuoksi osa tilastoista on vuodelta 2017, suluissa vuoden 2018 tilastoja. Tukioppilastoiminta viittaa piirin koko alueen toimintaan, johon lukeutuvat Etelä-Pohjanmaan lisäksi Keski-Pohjanmaa ja Pohjanmaa.

Taulukko 2: Vaikuttavuusindikaattorit

Vaikuttavuusindikaattori	Lähtötaso 2015	Nykytaso 2017(2018)	Lähde
Perhekahviloiden määrä	35	48	MLL:n tilastointijärjestelmä
Perhekahvilakäyntien määrä	20 501	23 694	ks. ed.
Perhekahvilakäyntien määrä (lapset)	12 315	14 103	ks. ed.
Perhekahvilakäyntien määrä (aikuiset)	8186	9591	ks ed.
Lasten kerhoja	21	21	ks ed.
Lasten kerhokäyntejä	2333	3579	ks ed.
Lasten ja aikuisten yhteisiä harrastusryhmiä	10	18	ks ed.
Lasten ja aikuisten harrastusryhmien käynnit	2964	5127	ks ed.
Vapaaehtoistyön tunnit	19 945	55 365	ks ed.
Retkiä	23	15	ks ed.
Retkiosallistumiset (lapset)	346	334	ks ed.
Rerkiosallistumiset (aikuiset)	301	250	ks ed.
Tukioppilaskouluja	44	(48)	KORE MLL:n koulurekisteri
Tukioppilasohjaajia	70	(81)	ks ed.
Tukioppilaita	699	(833)	ks ed.
Kohdattuja kouluja	30	(16)	ks ed.

Vaikuttavuusindikaattorit kertovat MLL:n toiminnasta Etelä-Pohjanmaalla yleisesti. **LAPE-toiminta on osaltaan ollut mahdollistamassa toiminnan syventämistä.** Suoraa vaikuttavuutta on haasteellista mitata. Taulukosta voidaan kuitenkin havaita, että MLL:n paikallisyhdistysten toiminta alueella on kasvanut tarkastelujakson aikana ja järjestön **toiminnan vahvistuminen on hyvä huomioida yhteistyön suunnittelussa** myös jatkossa.

2 Toteutus

2.1 Yleiskuva

Konkreettisina toimenpiteinä on ollut **digitaalisen vertaistuen kehittäminen** ja **vanhempien tarpeiden kartoittaminen**, vapaaehtoisten rekrytointi, koulutus ja ohjaus sekä digitaalisen tuen pilotointi. Jotta perheet löytävät virtuaalisista palveluista myös reaali palveluihin, on alueella **vahvistettu ja ylläpidetty myös**

MLL kohtaamisen tukena
perhekeskustyössä

paikallisyhdistysten toteuttamaa perheille suunnattua toimintaa (aiemmin MLL:n perhekeskustoimintaa). Keskeistä on ollut tuoda tietoa perheille suunnatusta toiminnasta viranhaltija- ja päätöksentekotasolle sekä toisaalta tiedottaa kehitteillä olevasta muutoksesta paikallisyhdistyksiä ja sitä kautta myös alueen perheitä.

Hanke käynnistettiin tekemällä **kysely vanhemmuuden tuesta sosiaalisessa mediassa** (Liite 1) sekä **kartoitus perheille suunnatusta sosiaalisen median toiminnasta** (Liite 2). Kartoituksen ja kyselyn perusteella ryhdyttiin rakentamaan vapaaehtoistoiminnan mallia. Mallin toteuttamiseksi **rekrytoitiin vapaaehtoisia**, joiden kanssa perustettiin ryhmä somekummimallin kehittämiseksi.

Hanke eteni **somekummimallin kehittämisellä ja malliin liittyvän sivuston (Porinaa perheestä) lanseeraamisella**. Sivustoa markkinoitiin ja nostettiin esiin sponsoroiduilla julkaisuilla. Sisältöjä tuotettiin yhdessä vapaaehtoisten kanssa, mm. videoiden muodossa. Sivuston alaisuuteen ryhdyttiin kehittämään myös ryhmiä, jotka voivat vastata jatkossa paikallisiin perheiden tarpeisiin. Porinaa perheestä sivun teemat liitteessä 4. Teemoja ei hankkeessa toteutettu kaikilta osin suunnitellusti aikataulusyistä johtuen. Somekummimalliin liittyvät dokumentit löytyvät liitteistä 3, 5-7.

Koko hankkeen ajan **osallistuttiin aktiivisesti eri työryhmien toimintaan**. Näitä olivat muun muassa LAVA-työryhmä, jossa kehitettiin LAVA-prosessimallia, kohtaamispaikkatoimintaan liittyvä työskentely sekä paikalliset työryhmät (Isokyrö, Kuntayhtymä Kaksineuvoinen, Kuusiolinna), Vanhemmuuden ja parisuhteen tuki sekä eroauttaminen -työryhmä, Toimintakulttuurin muutos -työryhmä, Tietoperusteisuus ja tiedolla johtamisen työryhmä sekä hankekonsortio. Lisäksi oltiin toteuttamassa Eron edessä -iltoja. Myös **järjestöjen välistä yhteistyötä lisättiin**, erityisesti Vanhemmuuden ja parisuhteen tuki sekä eroauttaminen -työryhmän avulla.

Jatkossa vapaaehtoistoiminnan mallia toteutetaan osana piirin vapaaehtoistoimintaa ja aluetyötä. Porinaa perheestä -sivusto osana piirin perheille suunnattua viestintää. Sivun alaryhmiä voidaan perustaa tulevaisuudessa alueittain paikallisyhdistysten tarpeiden ja toiveiden mukaan.

MLL:n Pohjanmaan **piiri koordinoi lapsivaikutusten arviointiin liittyvää työtä** Etelä-Pohjanmaalla jatkossa. Paikallisyhdistykset ovat jatkossa vahvasti mukana kohtaamispaikkatoiminnassa ja MLL:n piiri puolestaan osallistuu maakunnalliseen kohtaamispaikkojen kehittämistoimintaan resurssien puitteissa.

Hankkeen ohjausryhmässä oli piirin toiminnanjohtaja, piirihallituksen jäseniä ja koordinaattori. Ohjausryhmä kokoontui kaksi kertaa, vuoden 2018 aikana.

2.2 Aikataulun toteutuminen

Hanke toteutui suunnitellusta aikataulusta jäljessä useasta syystä. LAPE-hankkeen ohjeistukset tulivat viiveellä, joten toteutusta suunniteltiin hankkeen alussa ilman lopullista ohjeistusta. **Digivapaaehtoisten toimintamalli käynnistyi ohjeistusten saamisen jälkeen muun toiminnan ohella**. Sometyökalujen kehitys vaikutti myös hanketyöhön. Esimerkiksi Facebookin Tykkäys-sivuston työkaluja on voinut hyödyntää vasta keväältä 2018.

Työryhmätyöskentely vei paljon työaika, mikä osaltaan vaikutti muuhun hanketyöhön kuten Porinaa perheestä -sivuston syventämiseen. Toisaalta osallistuminen työryhmiin priorisoitiin korkealle, sillä sen nähtiin olevan vaikuttavaa ja tärkeää.

Hanke toteutui aikataulun viivästymistä huolimatta pääosin suunnitellusti. Juurrutustyöhön jäi hankkeessa vain vähän aikaa, joten siihen panostaminen olisi jatkossa tärkeää.

Taulukko 3: Projektin aikataulun toteutuminen suhteessa alkuperäiseen suunnitelmaan (X merkitsee suunnitelmaa, T toteumaa)

	Tarve- kartoitus	Vertais- tuen malli	Vapaa- ehtoisten rekrytointi ja koulutus	Vapaa- ehtoisten ohjaus	Pilotointi	Juurrut- taminen	Perhekeskustyön syventäminen
Kevät 2017	X, T	X, T	X				X, T
Syksy 2017			X, T	X, T	X		X, T
Kevät 2018			T	X, T	X, T	X	X, T
Syksy 2018				X, T	T	X, T	X, T

2.3 Toteutuneet kustannukset- ja resurssit

2.3.1 Työmäärät ja tehtävien tekijät

Tehtävät toteutuivat suunnitellusti ja 50% hanketyöntekijälle. Toimistosihteerin talous- ja kirjanpitokuluihin kohdistui keskimäärin 9% työaika. Hanketyöntekijänä toimi Anu Palomäki (tammi-toukokuu 2017 ja syys-joulukuu 2018) sekä Anna Granlund (touko-joulukuu 2017 ja tammi-elokuu 2018).

Taulukko 4: Suunnitellut ja toteutuneet henkilötyöpäivät

Hankkeen/projektin tehtävät (tai muut osakokonaisuudet)	Suunnitellut henkilötyövuodet tai -päivät	Toteutuneet henkilötyövuodet tai -päivät
Hankkeen toteutus	0,5 htv	0,5 htv
Talous- ja kirjanpitokulut		0,09 htv
Yhteensä:	0,5 htv	0,59 htv

Taulukko 5: Resurssien todellinen käyttö

Resurssi tai resurssiryhmä (Rooli / vastuu)	Suunnitellut henkilötyöpäivät tai -tunnit	Toteutuneet henkilötyöpäivät tai -tunnit
Hankesyöntekijä	125,5 htp	125,5 htp
Toimistosihtööri		22 htp
Yhteensä:	125,5 htp	147,5 htp

Toteutunut budjetti erillisessä liitteessä.

2.4 Riskit

Osahankkeen vahvuutena on ollut MLL:n vahva asiantuntijuus, olemassa oleva perhekeskustoiminnan malli sekä käytännön kokemus toiminnasta. Toiminnan rakentaminen tälle vahvalle perustalle on tarkoittanut, että **hankkeen riskit ovat pienet**.

Vapaaehtoistoiminta digitaalisessa ympäristössä on melko uutta toimintaa MLL:n puitteissa, joten sen kehittämiseen liittyy jonkin verran riskejä. Tällaisia riskejä ovat olleet esimerkiksi **toimintaympäristön liian nopea muuttuminen, vapaaehtoisten vähyys tai se, että perheet eivät löydä toimintaan**.

Seuraavassa on esitelty toimenpiteet, joiden avulla edellä mainittuja riskejä on minimoitu.

1. Digitaalisen vapaaehtoistyön muotoja kehitetään **joustaviksi** ja sellaisiksi, että ne soveltuvat moninaiseen ja muuttuvaan toimintaympäristöön.
 - a. On kehitetty somekummitoiminnan malli, joka ei ole sidoksissa yhteen alustaan vaan on **sovellettavissa eri kanavissa**.
2. Digitaalisesti tapahtuva vapaaehtoistoiminta on paikasta ja osittain myös ajasta riippumatonta ja sen vuoksi se on vapaaehtoistyön muotona hyvin joustavaa. Tämän vuoksi tehtävä voi houkuttaa toimintaan mukaan sellaisia potentiaalisia vapaaehtoisia, joilla ei muuten ole mahdollisuuksia tehdä vapaaehtoistyötä.
 - a. Somekummitoiminta on **ajasta ja paikasta riippumatonta** ja siten joustavaa.
 - b. Tehtävä on **herättänyt keskusteluissa kiinnostusta** myös MLL:n omien vapaaehtoisten parissa, mutta myös esimerkiksi aktiivisten somettajien parissa.
3. Hyödynnetään sellaisia jo **olemassa olevia some-kanavia tai sivustoja**, jotka perheet kokevat omakseen ja käyttävät aktiivisesti. Toiminnasta tiedotetaan aktiivisesti ja siihen hyödynnetään myös vapaaehtoisten kanavia.

- a. Toiminta-alustaksi on tässä vaiheessa valikoitunut Facebook, jota monet pienten lasten vanhemmat käyttävät.
- b. Toiminnasta **tiedottaminen jatkuu** myös hankkeen jälkeen ja sitä toteutetaan sekä somessa että perinteisten flajereiden avulla.

Alkuperäisessä riskienhallintasuunnitelmassa ei käyty läpi hankkeen rajallista aikaa, eikä arvioitu sote-valmistelun viivästymistä. Jälkikäteen arvioituna työn juurruttamista olisi ollut hyvä suunnitella tarkemmin jo alkuvaiheessa. Toisaalta on hyväksyttävä, että tietyt asiat tulevaisuudessa ovat aina sellaisia, että niitä ei voi ennustaa.

3 Dokumentointi

Seuraavassa on listattu ne hankkeen tuottamat dokumentit, joita ei ole liitetty tähän raporttiin.

- Porinaa perheestä -tykkäyssivu (Facebook)
- Somekummien koulutusaineisto (diat Moodle-oppimisympäristössä)
- Perheille suunnatut toiminnot Pohjanmaan piirissä -esite juurruttamistyön tueksi pohjanmaa.mll.fi -> toiminta -> MLL LAPE muutosohjelmassa
- Somekummiesite pohjanmaa.mll.fi -> toiminta -> MLL LAPE muutosohjelmassa -> Somekummiksi
- Työkaluja lapsivaikutusten arviointiin, MLL:n Pohjanmaan piirin kotisivu: pohjanmaa.mll.fi -> toiminta -> MLL LAPE muutosohjelmassa -> Lapsivaikutusten arviointi
- Työajan seurantalomakkeet (MLL:n Pohjanmaan piirin arkisto)
- Hankkeen toteutunut budjetti (erillinen raportti)

4 Opit ja palautteet

Hankkeen kehittämä **somekummitoiminta** on herättänyt kiinnostusta. **Kehittäminen yhdessä vapaaehtoisten kanssa** on todettu hyväksi malliksi. Vapaaehtoisten rekrytointi vaatii sekä taloudellista että ajallista resurssointia. Myös perheille suunnatun sivuston sisällöntuotantoon sekä tykkäysten ja katselukertojen lisäämiseen tarvitaan resursseja.

Varsinaista palautetta hankkeessa ei ole kerätty vaan **toimintaa on kehitetty yhdessä keskustelemalla vapaaehtoisten kanssa** sekä hankkeen alussa toteutetussa vanhemmille suunnatussa **kyselyssä**.

5 Pysyvä toiminta ja jatkotoimet

5.1 Siirtyminen pysyvään toimintaan

Perhekeskustoimintamalli on osa MLL:n toimintaa ja tältä osin toimintamallin juurrutustyö tarkoittaa **maakuntien ja kuntien kanssa tehtävän yhteistyön vahvistamista sekä yhdistysten toimintojen tukemista**. Toimintamalli on käytössä

valtakunnallisesti, mutta hyviä käytäntöjä ja kehittämistyötä levitetään maakunnallisissa ja valtakunnallisissa verkostoissa sekä jakamalla hyviä käytäntöjä esimerkiksi erilaisten sähköisten kanavien avulla. Toimintamallia kehitetään sekä valtakunnallisesti että paikallisesti vastaamaan yhä paremmin lasten, nuorten ja perheiden tarpeita.

Hankkeeseen on sisältynyt digitaalisten perheille suunnattujen palveluiden juurrutus osaksi perhekeskustoimintaa. **Toiminta rakentuu osaksi MLL:n vapaaehtoistyön palettia, jolloin verkossa tapahtuva vapaaehtoistyö sekä siihen liittyvä koulutus ja ohjaustyö yhdistyvät aluetyöhön.** Vapaaehtoisten aktiivinen ohjaustyö vaatii resurssointia, jonka varmistamiseksi tehdään työtä hankkeen etenemisen aikana. Mallia levitetään aktiivisesti alueellisesti ja valtakunnallisesti sekä MLL:n sisäisissä verkostoissa että julkisen sektorin toimijoiden kanssa tehtävässä yhteistyössä. Toiminnasta tiedottaminen erityisesti hyödyntämällä sosiaalista mediaa on mallin juurrutuksessa keskeistä.

Digitaalinen toimintaympäristö on jatkuvassa muutostilassa. Tämän vuoksi **toimintamallin jatkokehittäminen on välttämätöntä.** Mallia kehitetään käyttäjiltä, vapaaehtoisilta sekä työntekijöiltä kerätyn palautteen sekä valtakunnallisten, tutkimustietoon perustuvien mallinnusten perusteella.

Juuruttamistyön tueksi on painatettu somekummitoimintaan liittyviä infolehtisiä sekä perheiden toimintojen tueksi liittyviä esitteitä. Työryhmäosallistuminen jatkuu osana MLL Pohjanmaan piirin työntekijöiden perustyötä. Yhdistysten tapaamisissa jaetaan informaatiota sekä tuetaan yhdistysten osallistumista kohtaamispaikkatoimintaan sekä perhekeskusten kehittämistyöhön. Vanhemmuuden tuki-toimintamalli (Eron edessä-illat).

Yhteistyö perhekeskustoiminnan kehittämisessä jatkuu erityisesti alueilla, joissa piiri on ollut mukana työryhmissä. Yhdistysten osallistuminen tuleviin kohtaamispaikkoihin/ perhekeskuksiin pyritään turvaamaan jatkossa.

5.2 Jälkiarviointi ja avoimet tehtävät

Työn tueksi ja **juurruttamistyötä varten** on painatettu esitteitä, joita voidaan jakaa yhteisissä tapaamisissa. Digivapaaehtoisten malliin liittyvä jatkohankkeen suunnittelu olisi luontevaa.

Jatkotoimenpiteiden kannalta olisi tärkeää saada **resurssi**, jolla hyvin aloitettua työtä päästäisiin jatkamaan. Vaikka toiminnot integroituvat osaksi MLL:n toiminnan kokonaisuutta, vaatisi työn vahvistaminen erillistä rahoitusta.

5.3 Ideoita jatkokehitykselle

Ideoita jatkokehitykseen:

- rahoituksen varmistaminen
- koordinointi ja johtamisrakenteet
- Lapsivaikutusten arviointiin kehitetään tukea, jonka avulla saadaan tarvittaessa ulkopuolista näkemystä organisaation sisäisen näkemyksen lisäksi.
- Perheisiin kohdistuvien suorien vaikutusten arviointi

MLL kohtaamisen tukena
perhekeskustyössä

- Somekummitoiminnan syventäminen ja juurruttaminen
- Eron edessä -toimintamallin juurruttaminen ja jatkokehittäminen
- Kohtaamispaikkatoiminnan jatkon varmistaminen

MLL:n ennaltaehkäisevien toimintojen juurruttaminen on saatava pysyväksi osaksi perhekeskuskokonaisuutta. Osahankkeen juurruttamistyö nivoutuu piirin alue- ja kehittämistyöhön. Somekummitoimintaa toteutetaan jatkossa osana piirin tarjoamaa vapaaehtoistoiminnan palettia. Porinaa perheestä -sivustolle **keskitetään piirin perheille suunnattu tiedotus.** Paikallisyhdistykset voivat hyödyntää mahdollisuutta perustaa Porinaa perheestä -sivuston alaryhmiä.

Perhekeskustyötä syvennetään tukemalla paikallisyhdistysten toimintoja ja jaetaan tietoa perhekeskusmallin levittämisestä ja juurruttamisesta. **Työntekijät osallistuvat jatkaviin työryhmiin,** kuten alueellisiin työryhmiin, perhekeskusavainhenkilötyöryhmään ja mahdollisiin toimintakulttuurin muutos - kokonaisuuteen liittyviin työryhmiin (esimerkiksi lapsivaikutusten arviointi).

Hankkeen aikana on noussut **tarve syventää osaamista lasten kuulemisen ja lapsivaikutusten arvioinnin osalta.** Piirin asiantuntijuutta syvennetään tulevaisuudessa osallistumalla lapsivaikutusten arviointiin liittyvään jatkotyöhön sekä osallistumalla järjestön valtakunnalliseen kehittämistyöhön. Piiri on jatkossa työryhmän vetovastuussa. Alueella toteutetaan resurssien puitteissa lasten kuulemiseen ja lapsivaikutusten arviointiin liittyviä kokeiluja.

Vanhemmuuden ja parisuhteen tuki sekä eroauttaminen -työryhmä jatkaa toimintaansa ja siihen MLL osallistuu aktiivisesti. Perheasiain neuvottelukeskus toimii ryhmän puheenjohtajana vuonna 2019. Työryhmässä mallia on jatkokehitetty ja **piiri on sopinut Teuvalla toteutettavasta eroteemaan liittyvästä illasta. Seinäjoella toteutetaan vuonna 2019 mahdollisesti eroteemaan liittyvä tapahtuma ja paneelikeskustelu.**

Kohtaamispaikkatoiminnan jatkokehittämistä on pyydetty MLL Pohjanmaan piiriltä. Tämä ei nykyisten resurssien puitteissa ole mahdollista.

Juuruttamistyöhön tarvittaisiin jatkohanke. Toimintamallin käynnistäminen ja muotoilu on vienyt aikaa. Erityisesti kohtaamispaikkatoiminnan, somekummitoiminnan ja Porinaa perheestä -sivuston juurruttaminen, syventäminen ja laajentaminen vaatisi resurssin.

Jatkossa työstä vastaa piirin kehittämistyön koordinaattori Anu Palomäki (p.044 5919 942).

6 Liitteet

Taulukko 6: Liitteet

Liite	Liitteen nimi
1.	Digitaaliset perhepalvelut nyt ja tulevaisuudessa -kyselyn raportti
2.	Vanhempien käyttämä digivertaistuki, katsaus
3.	Vapaaehtoisten koulutusrunko
4.	Porinaa Perheestä -sivuston teemat
5.	Digivapaaehtoisten haastattelulomake
6.	Pilottiryhmän alkukysely
7.	Somekummikoulutuksen sisällöt
8.	Tiedote Somekummitoiminnan käynnistämisestä

LIITE 1.

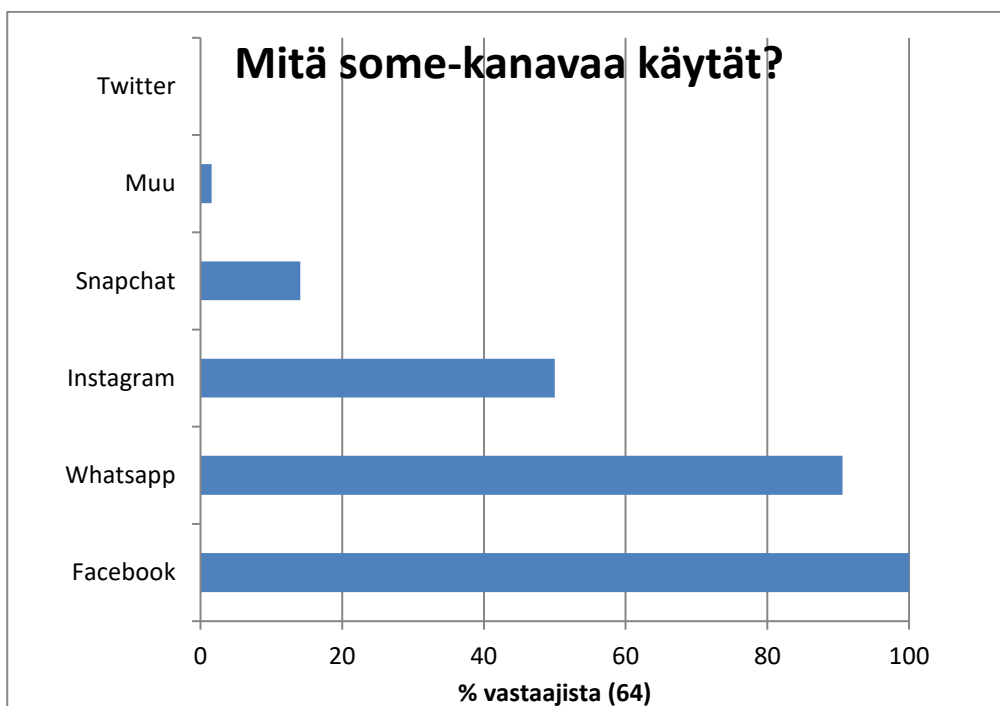
Digitaaliset perhepalvelut nyt ja tulevaisuudessa

Teimme katsauksen digitaalisista perhepalveluista selvittääksemme mitä mahdollisia vanhemmuutta tukevia digipalveluita on saatavilla, miten niitä voidaan kehittää ja riittävätkö nykyiset palvelut. Katsauksen ideana oli myös selvittää käyttävätkö tässä tapauksessa MLL:n Facebook-sivusta tykänneet minkälaisia palveluita ja mitkä some-kanavat ovat heidän käytössään.

Teetimme kyselyn Facebookissa MLL Pohjanmaan piiri ry. sivuilla. Kyselyyn oli erillinen linkki, jonne pääsi klikkaamalla kyseistä linkkiä kuvan kohdalta. Kyselyssä oli 9 kysymystä sekä viimeisenä kohta johon sai jättää yhteystiedot ja samalla osallistuisi arvontaan. Arvonnassa palkintona oli MLL- pussukallinen karkkia.

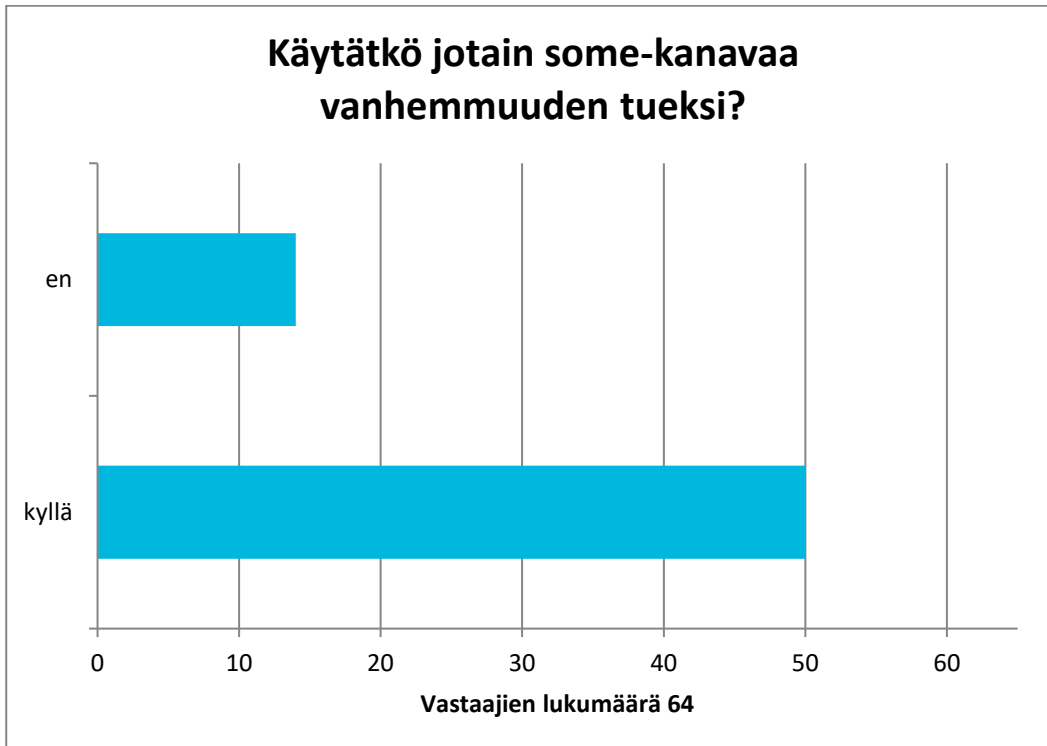
Kohderyhmä oli siis MLL Pohjanmaa Facebook-sivun tykkääjät, koska kysely teetettiin Facebookin kautta. MLL:n piirin työntekijät jakoivat kyselyä myös omalla seinällään, mutta todennäköisesti suurin osa vastaajista oli MLL:n sivun tykkääjiä ja tiesivät MLL:n toiminnasta. Kyselyyn vastasi 64 henkilöä. Vastanneet olivat vastanneet melkein kaikkiin kysymyksiin. Muutama oli jättänyt yhteen tai kahteen kysymykseen vastaamatta.

Jos kysely olisi teetetty muun some-kanavan kautta tai kokonaan eri ryhmälle, olisivat vastaukset olleet varmasti hieman erilaisia. Tuleekin esimerkiksi ottaa huomioon, että MLL:n sivusta tykänneistä suurin osa on käynyt perhekahviloissa, kun taas muu kohderyhmä ei välttämättä ole.



Ensimmäisenä kyselyssä kysyttiin mitä some-kanavia vastanneet käyttävät. Tähän olivat kaikki vastanneet, ja vastata pystyi useamman kuin yhden vastausvaihtoehdon. Kaikki vastanneet käyttävät Facebookia, joka ei ollut yllätys, olihan itse kyselykin Facebookissa. Melkein kaikki (91%) vastanneista käyttävät Whatsappia, puolet (50%) Instagramia, muutama Snapchatia (14%) ja yksi vastanneista kertoi lukevansa paikallislehtiä (muu-kohta). Hieman yllätyksenä tuli, ettei kukaan vastanneista käytä Twitteriä.

Tulokset eivät ole kovin yllättäviä. Facebook on selkeä some-kanavien ykkönen ja sitä kautta ihmiset on helppo tavoittaa. Digitaalisia palveluita (esim. ryhmiä) voidaankin lisätä Facebookiin sen suuren käytön vuoksi. Vaikka vastanneet olivat MLL:n sivuston tykkääjiä, luultavasti vastaukset olisivat olleet melko samanlaisia muillakin ryhmillä. Ainoastaan Twitterin suosio on todennäköisesti korkeampi muilla vastaajilla.



Toisena kysymyksenä kysyttiin käyttävätkö vastanneet jotain some-kanavaa vanhemmuuden tueksi. Myös tähän olivat kaikki (64) vastanneet. Taulukosta näkee, että 50 vastaajaa (78%) käyttää jotain some-kanavaa vanhemmuuden tueksi kun taas 14 (22%) vastanneista ei käytä.

Tulokseen luultavasti vaikuttaa se, että vastanneet ovat MLL:n sivuston tykkääjiä. Tähän ei kuitenkaan ole varmuutta ja kysely olisi hyvä tehdä myös muulle kohderyhmälle vertailun vuoksi.



Seuraavaksi kartoitettiin miltä verkkosivuilta vastanneet hakevat tietoa vanhemmuuteen. Vastanneet pystyivät valitsemaan useamman kuin yhden vaihtoehdon. Arvattavissa oli, että MLL Vanhempainnetti oli suosituin sivusto, josta haettiin tietoa (32 vastaajaa eli 50%). Toiseksi suosituin oli Terveyskirjaston verkkosivut, josta tietoa haki 28 eli 44% vastaajista. Vauva.fi sivustolta tietoa haki 21 (33%), muilta sivuilta 13(20%) ja 10 (15%) kertoi, ettei hae netistä lainkaan tietoa vanhemmuuteen. Oman kaupungin nettisivuilta haki tietoa 6 (9%), perheaikaa.fi sivustoa tiedonhakuun käytti 5(noin 8%) ja nettiturvakodin sivuilta tietoa haki 1 (noin 1%).

Vastausvaihtoehdoissa oli vain muutama eri vanhemmuuteen tukea/tietoa antava sivusto. Siksi vastaukset antavat vain suuntaa siitä, mistä tietoa haetaan/ei haeta.

Muita sivuja olivat:

Kiintymysvanhemmuus

Imetystuki ry

Googlen kautta x6

Facebook (joskus)

Facebook vertaistukiryhmät

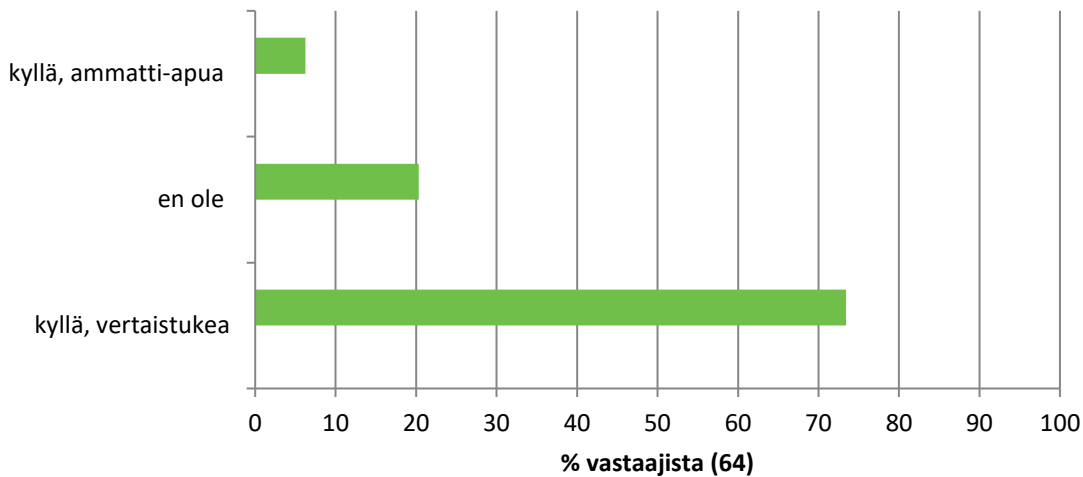
Kiintymyssuhde vanhemmuus sivut fb:ssa

Somen faceryhmät

Vau.fi

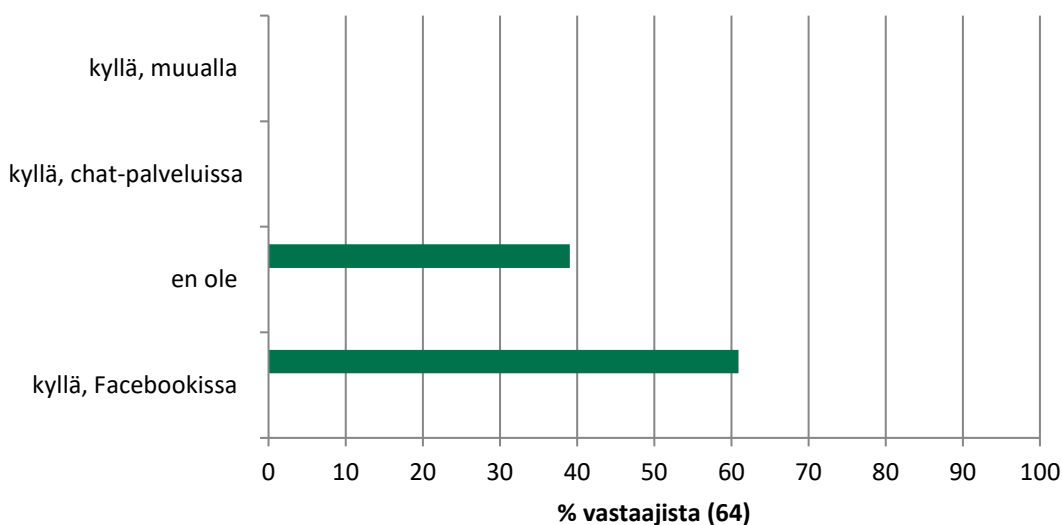
ry

Oletko hakenut somesta vertaistukea (muiden vanhempien tukea) tai asiantuntija-apua vanhemmuuteen?

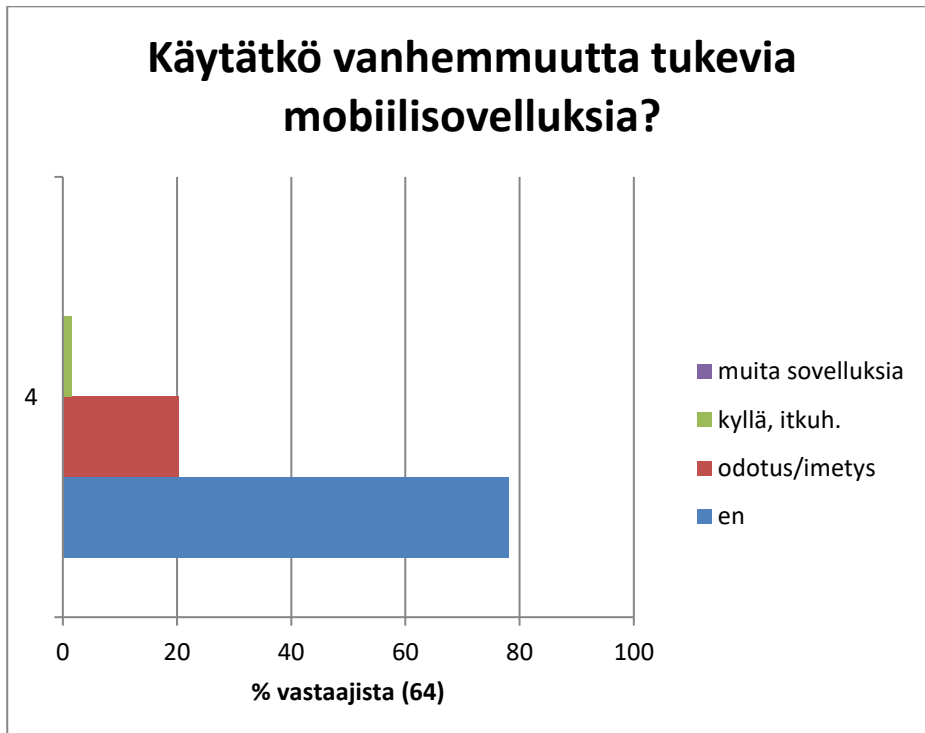


Vertaistukea (muiden vanhempien tukea) on hakenut somesta 47 (73%) ja ammatti-apua 4 (6%) vastanneista. 13 (20%) vastanneista ei hae somesta vertaistukea tai ammatti-apua. Tulokseen on voinut vaikuttaa se, että vastanneet voivat olla tietoisempia esimerkiksi Facebookin vertaistukiryhmistä kuin ne, jotka eivät käytä Facebookia ahkerasti. On kuitenkin hyvä huomata, että suuri osa vastanneista hakee vertaistukea myös somen kautta.

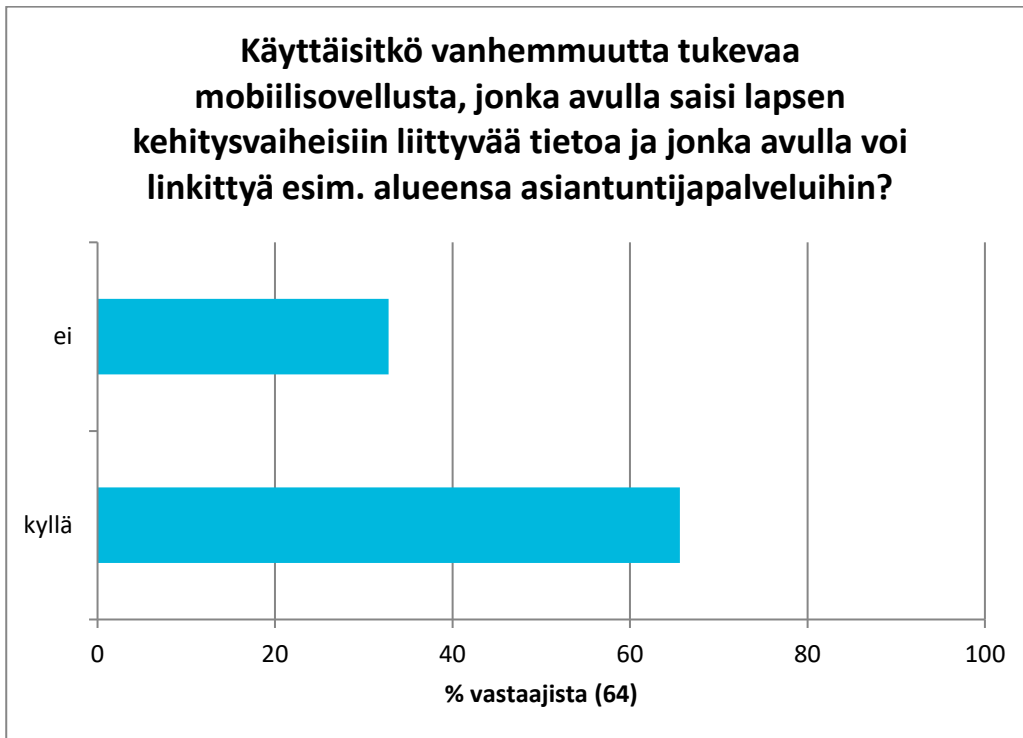
Oletko osallistunut vanhemmuus- keskusteluihin netissä?



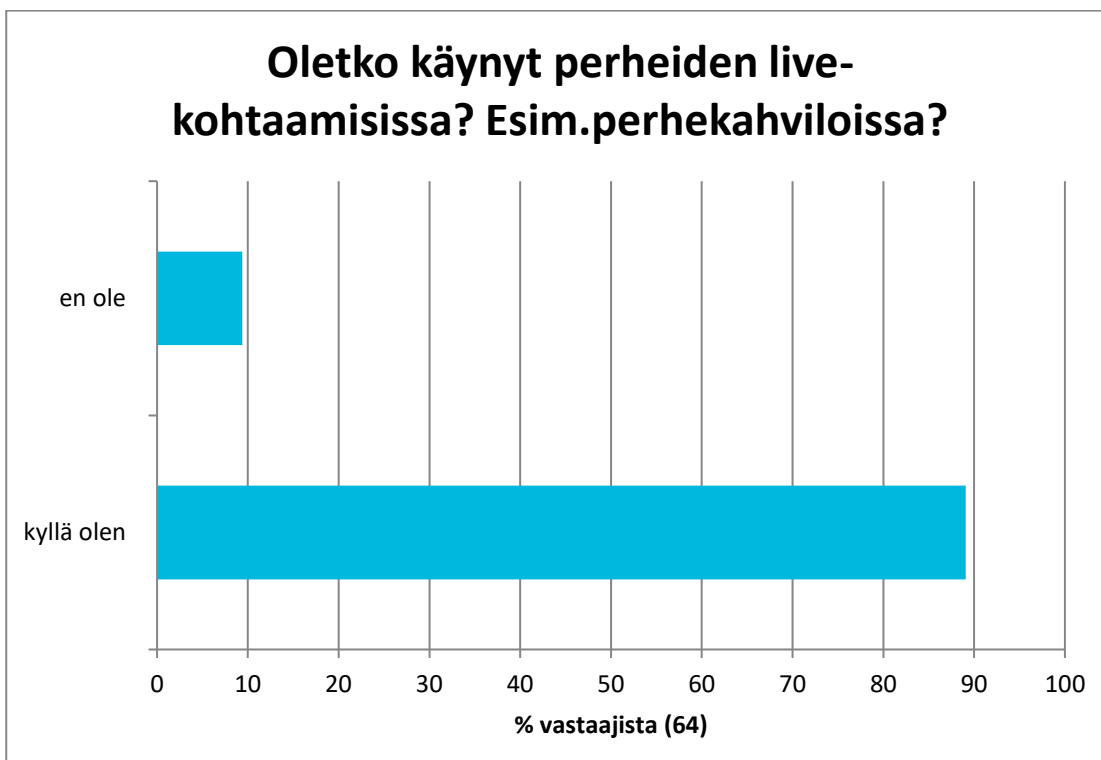
Kysymyksessä kysyttiin ovatko vastanneet osallistuneet vanhemmuus-keskusteluihin netissä. Facebook nousee myös tässä kysymyksessä ykköseksi, koska 39 (61%) vastanneista kertoo osallistuvansa keskusteluihin Facebookissa. 25 (39%) vastasi, ettei ole osallistunut keskusteluihin. Kukaan ei vastannut osallistuvansa keskusteluihin chateissa tai jossain muualla.



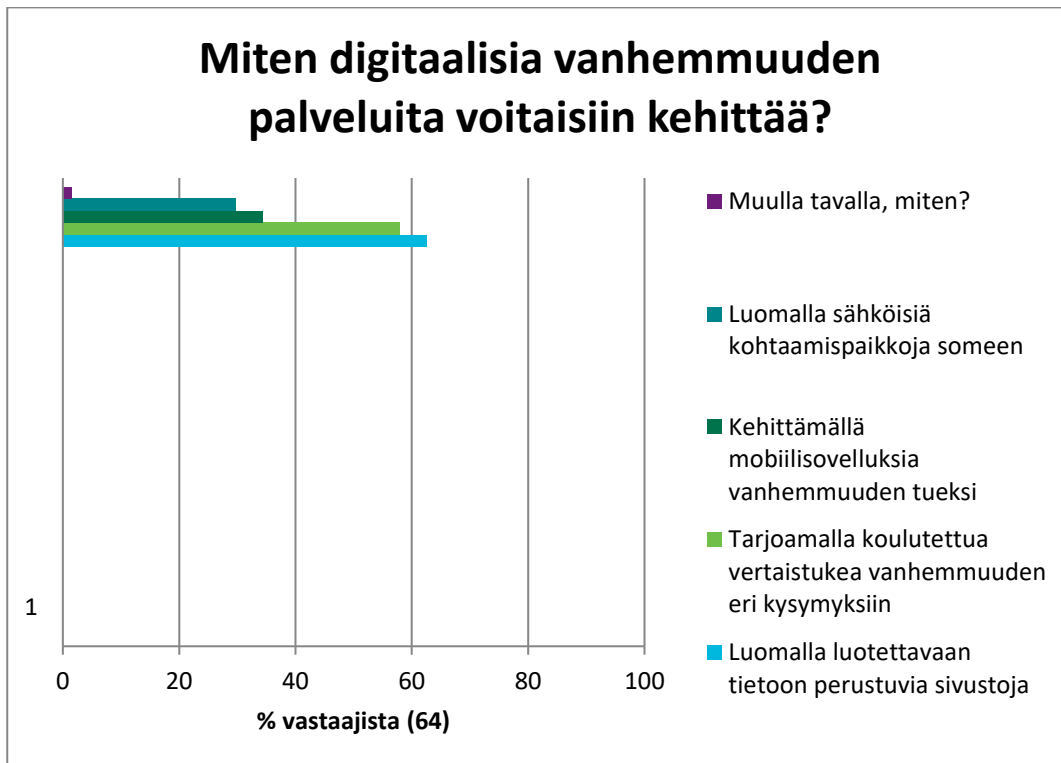
Vanhemmuutta tukevat mobiilisovellukset eivät ole kovin suosiossa vastaajien keskuudessa, koska 50 (78%) ei käytä sovelluksia. Odotus- ja imetyssovelluksia käyttää kuitenkin 13 (20%) vastaajista ja 1 (2%) käyttää itkuhälytinsovellusta. Muita sovelluksia ei käytetä vastaajien keskuudessa. Tuloksista huomaa, etteivät mobiilisovellukset ole suosiossa. Voi myös olla, että niiden olemassaolosta ei tiedetä.



Vaikka edellä olevassa kysymyksessä todettiin, etteivät vastanneet käytä mobiisovellouksia paljoa, heistä kuitenkin 42 (noin 66%) vastaa, että käyttäisi uudenlaista mobiilisovellusta, josta saisi tietoa lapsen kehitysvaiheista ja jonka avulla voi linkittyä alueen asiantuntijoihin. Vastaajista 21 (noin 33%) ei käyttäisi sovellusta.



Live-kohtaamisissa (esim.perhekahvilassa) oli käynyt vastaajista 57 (89%) ja 6 (9%) ei ollut käynyt. Perhekahviloissa tai muissa livekohtaamisissa vierailijoiden määrä olisi voinut olla pienempi, mikäli kysely olisi teetetty eri ryhmälle (ei MLL-ryhmälle). Tähän kysymykseen yksi jätti kokonaan vastaamatta.



Vastaajien mielestä digitaalisia palveluita voisi kehittää luomalla luotettavaan tietoon perustuvia sivustoja(40 vastaajaa, 63%), tarjoamalla koulutettua vertaistukea vanhemmuuden eri kysymyksiin (37 vastaajaa, 58%), kehittämällä mobiilisovelluksia vanhemmuuden tueksi (22 vastaajaa, 34%) ja luomalla sähköisiä kohtaamisaikkoja someen (19 vastaajaa, 30%). Yksi oli ilmeisesti vahingossa vastannut muu kohtaan Emilia.. 4 vastaajista oli ohittanut koko kysymyksen.

Johtopäätöksiä:

Selkeästi suurin some-kanava on Facebook ja sen avulla voidaan tarjota perheille ja vanhemmille lisää digitaalisia palveluja. Vastanneet hakevat tietoa vanhemmuuteen netistä ja etenkin MLL Vanhempainnetti ja Terveyskirjasto ovat suosittuja sivustoja. Vertaistukea haetaan yllättävän paljon netistä (74% vastaajista) ja se on myönteinen asia. Myös muualle kuin Facebookiin voitaisiin luoda vertaistukikeskustelupaikkoja. Ammatti-apua ei niinkään haeta paljoa somen kautta. Voisikin miettiä, miten ihmiset luottaisivat some-ammattilaiseen enemmän.

Facebookissa otetaan osaa vanhemmuus-keskusteluihin, mutta chat-palstoilla tai muilla sivustoilla ei. Ihmiset eivät luultavasti ole kovin tietoisia mahdollisista keskustelupaikoista tai eivät osaa hakeutua chat-palveluihin.

Odotus- ja imetysovelluksia käytti 13 vastanneista mutta 50 vastaajista ei käytä mobiilisovelluksia lainkaan. Silti yli puolet vastaajista käyttäisi kuitenkin uudenlaista mobiilisovellusta, joka antaisi tietoa lapsen kehitysvaiheista ja jonka avulla voisi linkittyä alueen asiantuntijoihin.

Perhekahvilat (ja muut livekohtaamiset) ovat olleet suosittuja vastanneiden kesken, koska miltei 90% kertoo käyneensä livekohtaamisessa. Tulee kuitenkin huomioida, että vastanneet ovat MLL:n sivuston tykkääjiä ja luultavasti suurin osa heistä tietää sen kautta perhekahviloista.

Kehittämisideoista luotettavaan tietoon perustuvien sivustojen luominen ja koulutettujen vertaishenkilöiden tuki saivat eniten kannatusta. Voisi olla hyvä, jos perustettaisiin yksi selkeä sivusto vanhemmuuden tueksi ja sitä voitaisiin mainostaa esimerkiksi Facebookissa. Vertaishenkilöitä tulee kouluttaa lisää, mutta kouluttajien resurssit voivat tulla vastaan jossain vaiheessa. Vertaistuki koettiin kuitenkin tärkeäksi, joten vertaishenkilöiden kouluttamiseen kannattaa panostaa.

Kysely ei ole tieteellinen tutkimus vaan pikemminkin katsaus/selvitys digitaalisista palveluista. Tulokset antavat hieman suuntaa nykyisten palvelujen käytöstä, mutta luotettavimmat tulokset saataisiin isomman ja laajemman ryhmän kyselystä.



LIITE 2

Vanhemmille vertaistukea (nettipalveluita)

Perheikka-fi (vertaistukea + ammattiapua)

- Palvelu on Väestöliiton järjestämää
- Palvelu on suunnattu kaikille lasta suunnitteleville ja odottaville sekä pikkulapsiperheiden vanhemmille
- Tukea myös vanhemmille murrosvaiheessa parista perheeksi sekä oman vanhemmuuden tukeminen ja parisuhteen vahvistaminen
- Tarjoaa maksuttomia keskusteluita, chatteja, verkkoluentoja, videoita, artikkeleita sekä nettikursseja
- Palvelun toimintoja ohjaavat Väestöliiton ammattilaiset ja kouluttamat vapaaehtoiset
- Kumppaneina toiminnassa Suomen Monikkoperheet ry, Suomen Uusperheellisten Liitto ry, Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry, Monikulttuuriyhdistys Familia Club ry, Sateenkaariperheet ry ja Adoptioperheet ry.
- Toimintaa rahoittaa Raha-automaattiyhdistys (RAY)

Chatteja: Eron ABC-chat, Uusperhe-chat, Lasten sosiaalisten taitojen tukemisen chat, Leikki-ikäisen kiukku ja tunteet-chat, Rajat ja rakkaus-chat, Lapsen uni ja päivärytmi- chat sekä Parisuhde pikkulapsiperheessä- chat

- Chatteihin osallistuminen vaatii rekisteröitymisen

Keskustelut:

- Keskusteluita pystyy lukemaan ja kommentoimaan ilman rekisteröitymistä
- Aiheet jaettu Lapsi toiveissa, Lapsi tulossa ja Lapsi perheessä otsikoiden alle

Nettiryhmit:

- Nettiryhmätoiminnot eivät toimineet, ei näyttänyt mitään nettiryhmiä

Verkkokurssit:

- Kurssille liittyminen vaatii rekisteröitymisen

Kursseja:

Miesten erokoulu

Kahdesta perheestä meidän laumaksi – nettikurssi uuspareille

Perheitä sateenkaaren väreissä – sateenkaariperheiden perhevalmennus

Duo´s self-study family training for intercultural couples

Diagnoosittomat – voimaa adoptioperheen arkeen

Lapset ja ero

Tunnekeskeinen parisuhdekurssi

Hyvä alku monikkovanhemmuuteen – nettikurssi kaksosia ja kolmosia odottaville

Voimaa uusperheen arkeen

Iloa odotukseen – Väestöliiton vanhemmuusvalmennus

Ylipainosta tasapainoon – Verkkokurssi ylipainoisen lapsen vanhemmille

Urpot.fi

Nettivastaanotot murrosikäisen lapsen vanhemmille

- Nettivastaanotto on Väestöliiton asiantuntijan ja asiakkaan kesken tapahtuva suljettu ja luottamuksellinen netissä tapahtuva vastaanotto. Vastaanotolle voi tulla anonyymillä nimellä ja se on asiakkaalle maksuton. Sieltä voi varata 45 minuutin pituisen nettivastaanottoajan

Nettiluennot

- saatavilla erilaisia maksuttomia luentoja

Kysy asiantuntijalta – palsta

- Asiakkaat voivat lähettää Väestöliiton Vanhemmuuskeskuksen asiantuntioille kysymyksen, johon pyritään vastaamaan 2 viikon sisällä

- Palstalla on myös muita kysymysosioita, esim. parisuhteen hoitamiseen liittyvä Kysy asiantuntijalta - palsta

- Vaatii rekisteröitymisen

Nettiturvakoti (turvakoti.net)

Keskustelu:

- Keskustelupalsta lähisuhdeväkivaltaan, arjessa ja vanhemmuudessa jaksamiseen sekä eroon lapsiperheessä liittyen

- Keskusteluaiheet jaettu seuraavien otsikoiden alle: Lapset ja nuoret, Nainen kokijana, Nainen tekijänä, Mies kokijana, Mies tekijänä, Ilmoitustaulu, Selviytymiskertomuksia ja Sekalaiset

- Kuka tahansa pystyy anonyymisti osallistumaan keskusteluihin, ei vaadi rekisteröitymistä

- Ammatillaiset voivat tarpeen tullen kommentoida keskusteluja, mutta keskustelu on pääasiassa vertaisten keskustelua

Chat:

- Verkkoauttajat ovat ammattilaisia tai koulutettua vapaaehtoisia. He työskentelevät Ensi- ja turvakotien liiton jäsenyhdistyksissä

- Kahdenkeskinen chat- aika väkivaltatyön ammattilaisen kanssa (vaatii rekisteröitymisen ja ajanvarauksen, aika 30 min)
- Ryhmächat (vaatii rekisteröitymisen, mutta ei ajanvarausta). Keskusteluja ohjaavat väkivaltatyön ja eroauttamisen ammattilaiset, Nettiturvakodin työntekijät ja koulutetut vapaaehtoiset.
- Esimerkkinä Uskalla puhua! – ryhmächat nuorille, Voimia äidille vertaisillat sekä Unichat
- Äidit irti synnytysmasennuksesta ÄIMÄ ry järjestää Voimia äidille- vertaisiltoja Nettiturvakodissa. Keskustella voi anonymisti muiden samassa tilanteessa olevien äitien kanssa. Ohjaajana toimivat Äidit irti synnytysmasennuksesta ÄIMÄ ry:n vertaisäidit.
- Nettiturvakodin chat- päivystys ammattilaisen kanssa maanantaisin 17-19 ja keskiviikkoisin 10-12 (ei vaadi rekisteröitymistä)

Simpukka- lapsettomien yhdistys (simpukka.fi)

- Nettisivuilla tietoa lapsettomuudesta esim. lapsettomuuden muodot- osio.

Keskustelufoorumit:

- Simpukan keskustelufoorumilla voi osallistua keskusteluihin anonymisti
- Helminauha- keskusteluun tulee hakea jäsenyyttä erikseen, sillä keskustelualue on suljettu ja varattu vain niille, jotka pohtivat lahjasukusoluhoidoja, ovat hoidoissa tai ovat jo saaneet lapsen lahjasoluhoidojen avulla

Facebook-ryhmät:

- suljettuja, ryhmään kuuluminen näkyy kaikille, mutta keskustelut vain ryhmän jäsenille

Suljettu Simpukka: tarkoitettu kaikille lapsettomuutta kokeneille

Lapselliset lapsettomat: niille lapsettomuutta kokeneille, jotka ovat tavalla tai toisella saaneet lapsen tai ovat raskaana. Tähän ryhmään liittyäkseen pitää liittymispyynnön lisäksi laittaa lyhyt viesti ylläpitäjälle, jossa kertoo omasta lapsettomuustaan. Viestillä varmistetaan, että henkilö todella haluaa mukaan verkkoverkkovertaisryhmään ja, että hän on ryhmän kohderyhmää

SYKE- verkosto: tarkoitettu niille tahattomasti lapsettomille, jotka elävät yksin tai kaksin ja joiden kohdalla hoidot tai esim. adoptio ei ole enää ajankohtainen asia.

Helminauha-verkosto: tarkoitettu niille, jotka pohtivat lahjasukusoluhoidoja, ovat hoidoissa tai ovat jo saaneet lapsen lahjasoluhoidojen avulla. Tässä ryhmässä pitää myös lähettää liittymispyynnön lisäksi lyhyt viesti ylläpitäjälle, jossa kertoo omasta lapsettomuustaan.

Vertaisvälitys:

- netti-ilmoitustaulu, jossa vertaiset ilmoittavat omasta halukkuudestaan vertaistuen tarpeeseen tai tarjontaan omalla nimellä tai anonymisti. Vertainen ei ole koulutettu tukihenkilö, vaan samanlaisessa elämäntilanteessa oleva, jonka kanssa voi vaihdella

ajatuksia ja kokemuksia. Vertaisvälitys sopii myös niille, joiden paikkakunnalla ei ole vertaistukiryhmää ja henkilöille, jotka kokevat ryhmätoiminnan itselleen vieraana.

Ensi- ja turvakotienliitto Baby blues- verkkopalvelut

- Maksutonta, kaikille avointa tukea vauvaperheille
- Toiminnan tarkoituksena tukea vanhempien jaksamista, masennuksesta toipumista ja vauvan uni- valverytmin löytymistä
- Palvelun kautta pääsee Nettiturvakodin sivuille, jossa tukea ryhmächattejen muodossa esimerkiksi synnytysmasennukseen

Toiminta voi olla hyväksi seuraavissa tapauksissa:

- Perheessä on jaksamattomuutta tai synnytyksen jälkeistä masennusta
- Vauvan uni- ja vuorokausirytmä on hukassa ja sen löytämiseen tarvitaan apua
- Äiti tai perhe kaipaa tukea odotukseen ja/tai synnytykseen

Unichat:

- Avoimessa ryhmächatissa voi keskustella vauvan uneen, rytmiin, valvottuihin öihin tai unenpuutteeseen liittyvistä kysymyksistä nimettömänä
- Vertaistuki ja selviytymisvinkit tulevat samaa kokeneilta henkilöiltä ja keskustelussa on mahdollisuus kysyä myös unineuvonnan ammattilaisilta asioita
- Verkkokeskustelua ohjaavat baby blues- työntekijät, joilla on vankka kokemus vauvaperheiden unineuvonnasta
- Unichatit toteutuvat tiettyinä päivinä tiettyihin aikoihin



LIITE 3

	Aloitus	Meneillään oleva muutos, vapaaehtoisen rooli	Kohtaaminen	Vanhemmuus/ Vanhemmuuden tukeminen/ palveluohjaukset	Sosiaalinen media	Viestiminen kirjoittamalla	Harjoittelu	Reflektointi	Päätös
pvm									
koulutus									
Tavoitteet	Tutustuminen, rauhallinen käynnistyminen	Lape, Sote, Maku, Digi (loikka) Mikä on uudenlaisen vapaaehtoisuuden rooli muutoksessa?	Keskittyä erityisesti digitaaliseen kohtaamiseen, mitä se on?	Kuinka vanhemmuuden tukeminen ja itse vanhemmuus on muuttanut vuosien saatossa. Mitä perheet/vanhemmat kaipaavat nyt? Millaisia palveluita on ja miten niihin voi ohjata (vapaaehtoisen rooli)	Selvittää miten vapaaehtoiset toimivat sosiaalisessa mediassa ja miten sosiaalisen median palvelut palvelevat perheitä/vanhempia jo nyt?	Hahmottaa miten kirjoitettu teksti eroaa puhutusta ja miten viestitään kun ei voi nähdä toisen ilmeitä ja eleitä tai kuulla äänenpainoja. "Somekielen" ymmärtäminen	Ryhmissä toimiminen, miten käytännöt lähtevät muodostumaan? Miten asiantuntija – alustukset otetaan vastaan?	Kokemusten kerääminen, koulutuksen kehittäminen niiden perustella, toiminnan jatkuminen.	Tapaaminen vapaaehtoisten kanssa.

Loppuraportti

Sivu: 2 (43)

MLL kohtaamisen tukena
perhekeskustyössä

Koulutuksen ennakkotehtävä:

Yhteinen koulutuspäivä:

Harjoittelu:

Reflektointi, sähköisesti: Oppimispäiväkirja ja videotapaaminen, jossa käydään kokemuksia läpi.

LIITE 4



Porinaa perheestä - sivun teemat **Heinäkuu**

Tässä on kirjoitettuna valmiita alustuksia joita voi laittaa ja muokata sivulle. Myös kuvia saa lisätä julkaisuihin, jos sattuu joku sopiva löytymään.

vko 27	<p>Millainen lomailija olet? (Kysely menossa)</p> <p>Perheen erilaiset tyylit lomailla. Yksi haluaa koko ajan toimintaa, toinen puuhaa kotona ja kolmas haluaa matkoille. Miten teillä sovitetään yhteen perheiden yhteiset lomatoiveet? Oletteko esimerkiksi tehneet omat lomatoivelistat, kuten Lähiömutsin perhe https://lahiomutsi.fi/2018/06/01/kesalaitumille/</p> <p>Mikä on lapsen tai nuoren mielestä parasta kesässä? Kysy häneltä/ heiltä ja kirjoita vastaus kommenttiin.</p>	
vko 28	<p>Perhe lähdössä huvipuistoon päiväksi. Kuka lähtee hurjimpiin laitteisiin, kenellä menee vatsa sekaisin jo pelkästä</p>	

	<p>katsomisesta? Oletko kuullut huvipuistossa ilahduttavista laitekummeista? Perheen hurjapään ei tarvitse enää mennä yksi kieputtimeen! Mutta mites aikuisten laitekummit?</p> <p>https://yle.fi/uutiset/3-9709296 (juttu viime vuodelta, mutta edelleen validi)</p> <p>https://www.linnanmaki.fi/fi/laitteet/laitekummit/</p> <p>Tiesitkö, että huvipuistoissa on myös monta ilmaislaitetta, jotka sopivat usein etenkin perheen pienimmille. Mikä on oma ilmaislaitesuosikkisi?</p>	
vko 29	<p>Jonottaminen. Kuinka paljon on liikaa jonottamista kesällä? Jonotat kaupassa, ruuhkassa autossa, huvipuistossa, festareilla, ravintolassa... Kun puoli Suomea on yhtä-aikaa lomalla, niin jonoja kertyy. Miten sinä teet jonottamisesta mukavampaa?</p> <p>Tylsistymisen tärkeydestä! Tarvitsemme tylsiä hetkiä jotta voimme jälleen olla aktiivisia ja luovia. Myös lapset tarvitsevat tylsiä hetkiä, jotka johtavat useimmiten hienoon uuteen leikkiin. Annetaan itsellemme ja mulla armoa sekä niitä tylsiä hetkiä, jolloin aivot saavat levätä. Mikä on tylsin hetkesi tänä kesänä?</p>	

vko 30	<p>Kesäloma heittää usein unirytmit sekaisin, mutta miten pääsette takaisin rytmiin? Vanhempainnetistä löytyy kattavasti tietoa niin lapsen kuin koko perheen unesta ja unen tärkeydestä.</p> <p>https://www.mll.fi/vanhemmille/tietoa-lapsiperheen-elamasta/lapsen-uni/</p>	
--------	--	--

Porinaa perheestä -sivun teemat **Elokuu**

vko 31	<p>Koulut alkavat ja sen myötä paluu arkeen. Miitä nyt tuntuu? Kommentoi tunnelmasi gif kuvalla tai emojiella.</p> <p>Arki! Onko se loman jälkeen kauhistus vai helpotus? Monet lähtevät ilomielin loman jälkeisen kotirumban jälkeen töihin "lepäämään" ja toiset taas palaavat töihin niin hyvin nollanneena, että ensimmäinen viikko menee työntekoa opetellessa. Miten teillä?</p>	
vko 32	<p>Miten teidän perheessä hoidetaan kuljetukset? Liikkuvat lapset jo itse tai huristeletteko edestakaisin useamman auton voimin? Mikä olisi ihanne tilanne perheenne kannalta? Kaikki pyörän päälle vai uudenkarhea auto?</p>	

	Miltä autonne näyttää sisältä, löytyykö sieltä elämän jälkiä vai onko auto tiptop? Rohkenetko laittaa kuvaa?	
vko 33	Syksyn myötä alkavat myös harrastukset. Löytyykö jokaiselle jotakin, vai tarvitseeko kaikilla olla harrastuksia? Mikä on sopivasti ja mikä liikaa? Kerhossa vertailaan lounasrasioita. Kenellä on hienoin ja kenellä huonoin? Miten kitkeä lapsista kateuden taimet ja muistuttaa, ettei kaikella tarvitse kilpailla?	
vko 34		
vko 35		

Sivun teemat **syyskuu**

vko 37	Teema: perhekahvilat, eron edessä -video?	Leikki puistot
vko 38	Teema: perhekummit	Leikki-teeman jatko?
vko 39	Teema: varhainen tuki	Vartu vanhemmuuden tuki, KE

Sivun teemat **lokakuu**

vko 40		Päiväkotielämää
vko 41	Teema: nuorisotyön viikko, tukaritoiminta	Nuorten elämää vanhemman näkökulmasta Kommentti Lapsemme-lehden artikkelista!
vko 42	Teema: terhokerhot, sukupolvien välinen kohtaaminen?	Isäteema
vko 43	Teema: kylämummit	
vko 44		

Sivun teemat **marraskuu**

vko 45	Teema: isänpäivä	
vko 46	Teema: Olet tärkeä, tukihenkilötoiminta	
vko 47	Teema: lapsen oikeudet	
vko 48	Teema: Hyvä joulumieli	

Sivun teemat **joulukuu**

vko 49	Teema: vapaaehtoisuus	
--------	-----------------------	--

vko 50		
vko 51		
vko 52		
vko 1		

Taulukoihin kootaan teemoja ja voidaan tehdä valmiiksi ajastettuja julkaisuja Porinaa perheestä - sivuille. Kukin voi hakea sopivia linkattavia tekstejä kuten blogeja ja artikkeleita. Varmistetaan yhdessä lähteiden vahvuus. MLL:n sivuilta olisi hyvä jakaa jotain viikoittain, samoin Lape - verkostoissa mukana olevilta sivuilta.

LIITE 5

Digivapaaehtoisen henkilötieto- ja haastattelulomake

Pvm: _____ Haastattelija: _____

Haastateltava

Nimi: _____

Sähköposti: _____

Puhelinnumero: _____

Aluksi haastateltavalle:

- haastattelun tarkoitus
- haastattelun luottamuksellisuus
- lupa kirjaamiseen

HENKILÖN TAUSTA (Tavoite: selvittää henkilön taustat ja soveltuvuutta vapaaehtoiseksi)

Kerrotko lyhyesti itsestäsi sen verran kun haluat; lapsuudesta, perheestäsi, koulutus- ja työtaustastasi?

Minkälainen on tämänhetkinen elämäntilanteesi?

Miksi haluat tehdä vapaaehtoistyötä? Onko sinulla aiempaa vapaaehtoistyön kokemusta?

Mitä tiedät MLL:n vapaaehtoistoiminnasta?

VAPAAEHTOISUUS (Tavoite: selvittää henkilön ymmärrystä vapaaehtoistoiminnasta, tavoitteista sekä mahdollisuuksista toimia digivapaaehtoisena)

Miten kiinnostuit digivapaaehtoisuudesta? Mistä sait tietoa digivapaaehtoisuudesta ja tästä koulutuksesta?

Millaisia odotuksia sinulla on digivapaaehtoisuudesta?

Millaisia vahvuuksia ja oppimisen paikkoja ajattelet itselläsi olevan?

Jos nykyään kohtaat elämässäsi hankaluuksia, mitä keinoja sinulla on selvitä niistä?

Millainen kirjoittaja olet?

Millainen ryhmätoimija olet? Miten näet roolisi digivapaaehtoisena (missä)?

Mitä ajattelet siitä, että toimintamme on poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumatonta?

DIGIVAPAAEHTOISEN TEHTÄVÄ (Tavoite: syventyä digivapaaehtoisuuteen ja selvittää myös teknisiä valmiuksia somessa)

Millä laitteilla yleensä käytät nettiä/ sosiaalista mediaa?

Mitä sosiaalisen median kanavia käytät?

Millaisissa ryhmissä esim. facebookissa toimit?

Kuinka haluaisit toimia Digivapaaehtoisena (facebookissa)?

MLL kohtaamisen tukena
perhekeskustyössä

Voitko toimia omalla henkilökohtaisella profiililla? Miten toteutat?

Millaisilla alustoilla

Haluatko toimia enemmän ”palveluohjaajana” Vai keskustelun avaajana/ keskustelijana perheitä kokevissa pulmissa vai ryhmän ylläpitäjänä ja keskustelun ohjaajana?

Miten huolehdit jaksamisestasi?

Millaista tukea toivoisit itse saavasi digivapaaehtoisena toimiessasi?

Onko vielä jotain mitä haluaisit kertoa itsestäsi?

LIITE 6

Digivapaaehtoisten pilottiryhmän alkukysely

Millaisia odotuksia sinulla on digivapaaehtoisuudesta?

Mitä sosiaalisen median kanavia käytät?

Millainen kirjoittaja olet?

Miten näet roolisi digivapaaehtoisena (missä)?

Millä laitteilla yleensä käytät nettiä/ sosiaalista mediaa?

Millaisissa ryhmissä esim. facebookissa toimit ja millaisissa ryhmissä olet muuten mukana, mutta et aktiivisena toimijana?

Millaisia vahvuuksia ja oppimisen paikkoja ajattelet itselläsi olevan?

LIITE 7

Somekummin koulutusrunko vers 4.

Somekummin koulutusrunko:

- JOHDANTO
- KOHTAAMINEN
- VANHEMMUUS JA VANHEMMUUDEN TUKEMINEN
- VIESTIMINEN SOMESSA
- HARJOITUKSET JA HARJOITTELU

Sisältö:

Tutustuminen ja aloitus

- Tutustuminen toisiin vapaaehtoiisiin ja toimintamalliin
Sisältö: Tutustumisharjoitus, MLL (ja Lape) esittely, koulutuksen kulun esittely
Menetelmä: Toiminnallinen tutustuminen, esittelyt Powerpointilla

Meneillään oleva muutos, vapaaehtoisen rooli

- Lape, Sote, Maku, digitaalisten palveluiden roolin kasvaminen
Mikä on uudenlaisen vapaaehtoisuuden rooli muutoksessa?

Kohtaaminen

- Keskitytään erityisesti digitaaliseen kohtaamiseen, mitä se on?

Sisältö: Keskustelua yleensä kohtaamisesta, millainen on hyvä kohtaaminen? Miten se onnistuu digitaalisesti?

Menetelmä: Powerpoint, keskustelu ja harjoitus

Minä vapaaehtoisena

Vanhemmuus ja Vanhemmuuden tukeminen

- Kuinka vanhemmuuden tukeminen ja itse vanhemmuus on muuttunut vuosien saatossa. Mitä perheet/ vanhemmat kaipaavat nyt? Millaisia palveluita on ja miten niihin voi ohjata (vapaaehtoisen rooli)
- Miten vanhemmuuden pulmiin voidaan vastata sosiaalisessa mediassa? Mitä erityistä se vaatii vai vaatiiko mitään.

Menetelmä: Power Point, keskustelu

Sosiaalinen media, Somevapaaehtoisten toimintaympäristöt

- Selvittää miten vapaaehtoiset toimivat sosiaalisessa mediassa ja miten sos.media palvelee perheitä/ vanhempia jo nyt?

MLL kohtaamisen tukena
perhekeskustyössä

Sisältö: Sosiaalisen median eri kanavat ja miten ne toimivat. Miten vapaaehtoiset voivat toimia eri kanavissa?

Menetelmät: Sosiaalisen median ympäristöön tutustuminen. Alustojen/ ryhmien/ sivujen esittelemine (joissa vapaaehtoiset voivat toimia), Profiilin/ sivun/ ryhmän luominen tai keskustelu siitä miten toimitaan.

Viestiminen kirjoittamalla

- Hahmottaa miten kirjoitettu teksti eroaa puhutusta ja miten viestitään, kun ei voi nähdä toisen ilmeitä ja eleitä tai kuulla äänenpainoja. ”Some-kielen” ymmärtäminen

Sisältö: Mallia chat – koulutuksen sisällöistä

Menetelmä: Kirjoitusharjoitus, omien kokemusten jakaminen. Käytännön harjoitus: luetaan kirjoitettua tekstiä eri tunnetiloissa

Keskustellaan kokemuksista some-kielenkäytöstä. Esimerkkejä

Harjoittelu

- Ryhmissä toimiminen, miten käytännöt lähtevät muodostumaan.? Miten asiantuntija – alustukset otetaan vastaan?

Menetelmä: Toiminen sosiaalisen median ympäristössä

Reflektointi

- Kokemusten kerääminen, koulutuksen kehittäminen niiden perustella, toiminnan jatkuminen.

Päätös

- Tapaaminen vapaaehtoisten kanssa.
-

Lisäksi mahdollisesti

Koulutuksen ennakotehtävä:

Yhteinen koulutuspäivä:

Harjoittelu:

Reflektointi, sähköisesti: Oppimispäiväkirja ja videotapaaminen, jossa käydään kokemuksia läpi.

LIITE 8

Someperhekummi tukee vanhemmuudessa

Vanhemmuuden tuen vapaaehtoistoimintaa viedään sosiaaliseen mediaan

Vanhemmuus on elämän mittainen matka, jolla jokainen tarvitsee joskus tukea ja apua. Pienen vauvan vanhempia mietityttää uni tai ruoka-asiat, taaperon uhma aiheuttaa epävarmuutta omassa vanhemmuudessa ja lapsen koulun alkaminen on muutos joka vaikuttaa koko perheen arkeen. Monenlaista tukea ja apua sekä tietoakin on saatavilla sekä verkosta että kasvokkain. Kuitenkin usein vanhemmat ja etenkin äidit hakevat tietoa ja vertaistukea sosiaalisesta mediasta. Tähän tarpeeseen Mannerheimin Lastensuojeluliiton Pohjanmaan piirissä kehitetään someperhekummi – toimintaa, jossa vanhemmuuden tuen vapaaehtoistoimintaa viedään sosiaaliseen mediaan.

Someperhekummi voi toimia facebookissa, instagramissa tai vaikka Youtubessa, eli sillä alustalla joka vapaaehtoiselle tuntuu omimmalta toimia. Tärkeintä on halu olla tukena, kertoa vertaisena omista lähtökohdistaan vanhemmuudesta vaikkapa bloggamalla tai vloggaamalla. Vapaaehtoinen voi myös toimia erilaisissa vanhempien ryhmissä ylläpitäjänä ja keskustelujen käynnistäjänä.

Toimintaa pilotoidaan Etelä-Pohjanmaalla MLL Pohjanmaan piirin Lape- hankkeessa ”*MLL kohtaamisen tukena perhekeskustyössä*”. Haemme mukaan vapaaehtoisia kokeilemaan ja kehittämään someperhekummien toimintaa. Vapaaehtoiset perehdytetään toimintaan, heitä innostetaan ja tuetaan toiminnassaan ja tarpeen mukaan koulutetaan lisää. Sisältöä toimintaan saadaan MLL:n tukihenkilötoiminnasta ja tehtävä sopiikin hyvin myös sellaisille koulutetuille perhekummeille, jotka eivät heti pysty ottamaan intensiivistä tukisuhdetta.

Tavoitteenamme on lisätä vanhemmuuden tuen toimintoja sekä ohjata mukaan myös erilaisiin kasvokkain tapahtuviin toimintoihin. Sosiaalisessa mediassa toimiminen ei sulje pois aitoa kohtaamista, vaan tuo uudenlaisen mahdollisuuden vertaisten kohtaamiselle.

Lisätietoja

Koordinaattori Anna Granlund

p. 044 591 9941

anna.granlund@mll.fi